

Ambtelijke afstemming

Voorstel

Vergadering van 16 april 2020

Vaststellen concept RES Drenthe - Besluitvorming College/besluitvorming Raad

Auteur

Beknopte samenvatting

Met het vaststellen van de Startnotitie RES Drenthe hebben de gemeenteraden, Provinciale Staten en de algemeen besturen van de waterschappen in Drenthe opdracht aan hun colleges en dagelijks besturen gegeven om een Regionale Energiestrategie (RES) voor Drenthe te maken. De RES biedt duidelijkheid over de hoeveelheid op te wekken hernieuwbare elektriciteit, de verdeling van de aanwezige warmte en de hiervoor benodigde energie-infrastructuur in Drenthe. Alle maatregelen die de RES benoemt krijgen vervolgens een vertaling in de omgevingsvisie.

Zoals vastgesteld in de startnotitie RES Drenthe wordt eerst de concept RES Drenthe aangeboden ter besluitvorming.

Besluit

Besluitpunt 1

Kennis nemen van de vraag en antwoordenlijst over de informatieavonden van 24 en 26 februari 2020;

Besluitpunt 2

Instemmen met de concept RES Drenthe.

Motivering

Aanleiding en context

Het nationaal klimaatakkoord is de Nederlandse uitwerking van de internationale klimaatafspraken van Parijs. De overheden streven de gezamenlijke doelstelling na om de CO₂-uitstoot in 2030 met 49% (112 Megaton) te verminderen (ten opzichte van 1990) en in 2050 een CO₂-uitstoot van nagenoeg nul.

De overheden hebben in het Interbestuurlijke Programma (IBP) afgesproken een nationale aanpak met landsdekkende regionale energie strategieën (RES) uit te werken. Daarvoor zijn in Nederland in totaal dertig RES-regio's opgericht. De Drentse gemeenten, waterschappen en de provincie Drenthe zijn vertegenwoordigd in de regio Drenthe.

In het klimaatakkoord is afgesproken dat de dertig regio's een strategie opleveren met daarin het aandeel aan duurzame opwek dat zij voor hun rekening kunnen nemen. Dit kan op basis van een gezamenlijke visie van gemeenten, provincie en waterschappen in de RES-regio en door hun inzet voor opwek van elektriciteit op basis van zon en/of wind bij elkaar op te tellen. De landelijke doelstelling van hernieuwbare elektriciteit op land is tenminste vijftig TWh in 2030. De RES'en

opgeteld van de dertig regio's dienen dan ook voor 2030 35 TWh of meer te realiseren. In termen van CO2-reductie betekent dit dat met de vijfendertig TWh een afname van 20,2 Megaton aan CO2-uitstoot wordt gerealiseerd voor 2030.

De RES-opgave voor regionale overheden biedt duidelijkheid over de hoeveelheid op te wekken hernieuwbare elektriciteit, de verdeling van de aanwezige warmte en de hiervoor benodigde energie-infrastructuur. Alle maatregelen die de RES benoemt krijgen vervolgens een vertaling in de omgevingsvisie.

Beoogd resultaat

Met deze concept RES Drenthe wordt in concept aangegeven welke ruimte er in Drenthe is voor uitbreiding van grootschalige hernieuwbare elektriciteit. Het Drentse aanbod is opgebouwd uit de bestaande initiatieven, de geplande initiatieven en de ambitie van de gemeenten op hernieuwbare elektriciteit. Samen zijn we in Drenthe goed voor een opgave van 3,45 TWh (ongeveer 10% van de 35 TWh). Hoe we dit gaan invullen is hierin niet beschreven, dat gebeurt na de besluitvorming van dit concept.

Uiteindelijk biedt de RES Drenthe 1.0 duidelijkheid over de hoeveelheid grootschalig op te wekken hernieuwbare elektriciteit (hoe en waar), de aanwezigheid en verdeling van warmtebronnen en de hiervoor benodigde infrastructuur voor elektriciteit. Zelf regie houden op de energietransitie in Drenthe staat, zoals eerder beschreven in de startnotitie, in alles centraal.

Argumentatie

1.1. Zoals vastgesteld in de 'Startnotitie Duurzaamheid 2019-2030' willen we als gemeente in 2030 49 procent CO2-reductie behalen en 95 procent CO2-reductie in 2050, dit ten opzichte van de CO2-uitstoot in 1990. Om deze ambitie te halen zijn er complexe keuzes te maken. Deze keuzes zijn bepalend voor de manier waarop onze inwoners wonen, werken en leven. Het opstellen van de RES Drenthe ondersteunt onze eigen ambities op het gebied van energie en klimaat;

1.2. Het vaststellen van concept RES Drenthe is de vervolgstap van de intentieovereenkomst en startnotitie;

1.3. Een gezamenlijk en overtuigend Drents aanbod laat zien welke inspanning Drenthe kan leveren. Dit is ook van belang bij de analyse door het Planbureau voor de Leefomgeving en bij een eventuele discussie over het toewijzen van een restopgave. Door dit aanbod houden we eigen regie op de Drentse energietransitie. Met het vaststellen van de concept RES Drenthe ontstaat gelegenheid voor een zorgvuldig proces om samen met betrokkenen de RES Drenthe 1.0 op te stellen.

Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord werken

De RES Drenthe draagt bij aan het thema 'energie uit hernieuwbare bronnen' uit de 'Startnotitie Duurzaamheid 2019-2030'. Participatie en een goede landschappelijke inpassing zijn hierbij het uitgangspunt.

Kanttekening en risico's

1.1. Tegelijk met het opstellen van de RES Drenthe 1.0 wordt ook gewerkt aan de invoering van de omgevingswet. Diverse maatregelen uit de RES Drenthe 1.0 krijgen een ruimtelijke vertaling in de gemeentelijke en provinciale omgevingsplannen. Dit vraagt om goede afstemming en heldere communicatie richting betrokkenen;

1.2. Wanneer de bijdrage van alle dertig RES regio's niet optellen tot vijfendertig TWh kan er in het uiterste geval een extra opgave aan ons worden opgelegd door de provincie en/of het rijk. Momenteel

is 'Route 35' bezig met een verkenningsvraagstuk naar een mogelijke verdeling. Door het proces gedegen in te richten en de samenleving zorgvuldig te betrekken is de kans dat er een extra opgave wordt opgelegd nihil.

Aanpak/uitvoering en communicatie

De concept RES Drenthe wordt na besluitvorming voor 1 juni vanuit de Drentse Energietafel (DET) aan het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) aangeboden ter toetsing. Eventuele moties en zienswijzen of andere aanvullingen in het bestuurlijke traject worden gebundeld meegestuurd met de concept RES Drenthe.

Na instemming met de concept RES Drenthe wordt gezamenlijk gewerkt aan de RES Drenthe 1.0. Tijdens dit traject wordt bekeken hoe de zienswijzen verwerkt kunnen worden in de definitieve RES Drenthe 1.0.

In oktober 2020 vindt een terugkoppeling plaats van het PBL en zullen eventuele aanpassingen doorgevoerd worden.

Van oktober tot maart 2021 vindt verdere participatie, afstemming en uitwerking plaats. Dit leidt tot een RES Drenthe 1.0 dat via de colleges ter vaststelling aan de raden wordt aangeboden.

De RES Drenthe 1.0 wordt na vaststelling verder geborgd in uitvoeringsplannen en de ruimtelijke plannen van provincie en gemeenten.

Iedere twee jaar vindt een actualisering van de RES Drenthe plaats zodat het mogelijk is in te spelen op nieuwe ontwikkelingen, onder andere op het gebied van technologische innovatie.

Integrale advisering

Intern_en_extern

Duiding integrale advisering

Intern

- Adviseur ruimtelijke ordening;
- Adviseur duurzaamheid;
- Adviseur natuur, landschap en duurzame landbouw.

Extern

- Werkbureau RES.

Kosten, baten, dekking

Het opstellen van de RES Drenthe 1.0 vindt plaats met de beschikbare ambtelijke capaciteit van de deelnemende overheden.

De ondersteuning die de overheden krijgen van het hiervoor ingerichte onafhankelijk 'Werkbureau RES' wordt gefinancierd met de middelen die het Rijk hiervoor beschikbaar heeft gesteld. Voor Drenthe gaat dit om een jaarlijks bedrag van ongeveer € 400.000 voor 2019 t/m 2021. Daarnaast is in Drenthe een verdeelsleutel afgesproken over de financiering indien een overschrijding plaatsvindt van de begroting.

Bijlagen

-
1. 20200402 Vraag en antwoord n.a.v. bijeenkomsten 24 en 26 februari 2020.pdf
 2. 20200402 Concept RES Drenthe.pdf